

ДМИТРУ СЕМЕНОВИЧУ ДОБРЯКУ — 80!

У червні виповнюється 80 років з дня народження одного із найбільш відомих вчених-землевпорядників України — головного наукового співробітника Інституту агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України, доктора економічних наук, професора Дмитра Семеновича Добряка! Вагомі заслуги ювіляра на землевпорядній ниві відзначено званнями: заслуженого діяча науки і техніки України, Почесного землевпорядника України, члена-кореспондента Національної академії аграрних наук України та академіка Української екологічної академії наук.

Професійний та науковий здобуток Дмитра Семеновича добре відомий землевпорядній спільноті як в Україні, так і за кордоном. Він є одним з співавторів чинного Земельного кодексу України. За його безпосередньої участі були підготовлені найважливіші для земельних відносин в Україні нормативні документи: законопроекти «Про плату за землю», «Про охорону земель», «Про розмежування земель державної і комунальної власності», «Про землеустрій», проекти постанов Верховної Ради України «Про земельну реформу», «Про прискорення земельної реформи та приватизацію земель», постанови Кабінету Міністрів України «Про Порядок ведення державного земельного кадастру», «Про Методику грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів» та багато інших.

Народився Дмитро Семенович 26 червня 1937 року в селі Довжик Зінківського району на Полтавщині. Після закінчення у 1961 році землевпорядного факультету Харківського сіль-

ськогосподарського інституту працював у науково-дослідних інститутах з містобудування та землеустрою. Упродовж 1975–1991 років очолював сектор з проблем землеустрою в Україні Всесоюзного науково-дослідного інституту земельних ресурсів при Раді Міністрів СРСР. Від 1991 року — заступник директора з наукової роботи Інституту землеустрою УААН, п'ять років по тому — виконавчий директор Інституту землеустрою УААН, а у період 2003–2006 років очолює ДП «Головний науково-дослідний та проектний інститут землеустрою» Держкомзему України. З 1996 до 2006 року — член колегії Держкомзему України. У 1996–2000 роках керує кафедрою землевпорядного проектування Національного аграрного університету, а з 2006 до 2015 року завідує кафедрою управління земельними ресурсами Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Дмитро Семенович Добряк — відомий в Україні та за рубежом вчений. Його наукова діяльність пов'язана з дослідженням розвитку і розміщення соціальної інфраструктури на селі, оптимізації використання та охорони земель, реформування земельних відносин. Особливе значення мають унікальні в світовій практиці наукові розробки щодо організації землекористування і сільськогосподарського виробництва в зоні впливу катастрофи на Чорнобильській АЕС. Розробив основні принципи вдосконалення землевпорядного проектування в умовах трансформування земельних відносин та посилення антропогенного навантаження на земельні ресурси, теоретичні засади, методологію і методику економічної, екологічної та соціальної оцінки землеустрою. Опублікував понад 400 наукових робіт, у тому числі 25 монографій, 3 навчальних посібники.

Під керівництвом Дмитра Семеновича виконано значні обсяги практичних робіт із землеустрою та охорони земельних ресурсів, роздержавлення і приватизації земель. Він брав безпосередню участь у розробці наукових основ контурно-меліоративної організації території в Україні, її економічної та екологічної оцінки.

Один із найвагоміших здобутків ювіляра — це, безперечно, підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації. Під керівництвом Д.С. Добряка одержали наукові ступені 8 докторів і 14 кандидатів економічних наук: Валерій Васильович Горлачук — д-р екон. наук, проф., академік УАЕН, завідувач кафедри економічної теорії і менеджменту Чорноморського уні-

верситету ім. Петра Могили; Дмитро Іванович Бабміндра — д-р екон. наук, проф., академік УАЕН, завідувач кафедри світової економіки, природних ресурсів і економічної теорії Запорізького національного університету; Андрій Геннадійович Мартин — д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри землевпорядного проектування Національного університету біоресурсів і природокористування України; Тарас Олексійович Євсюков — д-р екон. наук, проф., декан факультету землевпорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України; Ольга Степанівна Будзяк — д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри екології та економіки землекористування Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління; Анатолій Максимович Шворак — д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри обліку і аудиту Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки; Ірина Олексіївна Новаковська — д-р екон. наук, доц., завідувач кафедри землеустрою та кадастру Національного авіаційного університету; Наталія Василівна Кузін — д-р екон. наук, доцент, завідувач кафедри землевпорядкування та кадастру Сумського національного аграрного університету.

Очолюючи спеціалізовані вчені ради із захисту кандидатів та докторів наук в ДП «Головний науково-дослідний та проектний інститут землеустрою» (2003–2005 рр.) та Національному університеті біоресурсів і природокористування України (2007–2010 рр.), провів захист 46 кандидатських та 4 докторських дисертацій із спеціальності «Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища».

Дмитром Семеновичем Добряком створена наукова школа із сучасного землеустрою і економіки природокористування та охорони навколишнього середовища. Вона набула подальшого розвитку його учнями за такими напрямками:

1) формування та розвиток ринкових земельних відносин, економічна, бонітетна та грошова оцінка земель, забезпечення збалансованого природокористування в агросфері — А.Г. Мартин, Т.О. Євсюков;

2) екологізація сільськогосподарського землекористування в умовах трансформації земельних відносин, інституціональне забезпечення охорони земельних ресурсів — Д.І. Бабміндра, О.С. Будзяк;

3) консолідація сільськогосподарських земель, реабілітація деградованих і малопродуктивних земель сільськогосподарського призначення — А.М. Шворак, Н.В. Кузін;

4) управління земельними відносинами в умовах децентралізації влади — В.В. Горлачук, І.О. Новаковська.

Нині Д.С. Добряк є членом спеціалізованих вчених рад із захисту докторських дисертацій Національного університету біоресурсів і природокористування України та Інституту агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України, головним редактором фахового журналу «Землеустрій і кадастр», членом редколегій фахових журналів «Збалансоване природокористування» та «Землевпорядний вісник», заступником головного редактора журналу «Проблеми землеустрою».

Дмитра Семеновича Добряка нагороджено орденом «За заслуги» III ступеня, за створення національної наукової школи сучасного землеустрою та економіки природокористування присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України», нагороджено Срібною медаллю ВДНГ СРСР за розробку проекту землеустрою «Маньковський» Черкаської області з цеховою системою управління господарством, «Срібним почесним нагрудним знаком Державного університету із землеустрою» (Москва), Почесною відзнакою УААН, медаллю «В пам'ять 1500-ліття Києва», нагрудним знаком «Почесний землевпорядник України», удостоєний почесного звання «Лицар Вітчизни» з врученням «Золотого хреста честі і звитяги» за високу національну гідність, патріотизм та активну участь у розбудові Української держави, Золотою медаллю Платона УАН, за рішенням Експертної ради міжнародної іміджевої програми «Лідери XXI століття» відзначено нагородою «Свята Софія», Гідного Королівської честі нагороджено міжнародним суспільним «Орденом Королеви Анни «Честь Вітчизни» на золотій зірці» до 1000-ліття народження Анни Ярославівни — Князівни Київської і Королеви Франції.

Дмитро Семенович не лише висококваліфікований фахівець-землевпорядник, науковець-дослідник та педагог-наставник, а й непересічна особистість, енергійна та працьовита людина. Він уміло поєднує високу працездатність з доброзичливістю, вимогливістю та принциповістю.

Колективи редакції журналу «Збалансоване природокористування», Інституту агроєкології і природокористування НААН та Національного університету біоресурсів і природокористування України щиро вітають Дмитра Семеновича Добряка із визначною датою. Бажаємо йому міцного здоров'я, оптимізму, життєвої енергії, земних щедрот, натхнення і звершення творчих задумів!

Довгих років життя Вам, шановний Дмитре Семеновичу!